

ທ້ວນດ້ຍວ!

บัวบเดียว!

พุทธทาสภิกขุ

ท่านสาธุชน ผู้มีความสนใจในธรรมทั้งหลาย.

การบรรยายปาฐกถาธรรมของอาตมา ก็ยังคงเป็นไปในหลักที่ว่า “ปรมัตถธรรมกลับมา เป็นรากฐานของศีลธรรม” ถ้าไม่มีปรมัตถธรรมเป็นรากฐานของศีลธรรม ศีลธรรมนั้นก็อ่อนแอจนคลอนแคลนไม่มั่นคง คืออย่างน้อยก็ไม่มีเหตุผลสำหรับผู้ที่จะปฏิบัติในศีลธรรมนั้น ศีลธรรมก็ไม่มั่นคงหรือเป็นไปได้โดยยากและไม่กลับมา เมื่อศีลธรรมไม่กลับมา โลกก็วินาศ ดังที่เราเคยพูดกันมาแล้วนับครั้งไม่ถ้วน.

ศีลธรรมจะต้องกลับมา โดยมีปรมัตถธรรมเป็นรากฐาน ในครั้งที่แล้วมา อาตมาได้บรรยายโดยหัวข้อที่ว่า “คนส่วนมากแสวงหาปัจจัยเพื่อกิเลส” ครั้งนี้ว่า “กิจกรรมทางเพศเป็นความรู้สึกเพียงบัวบเดียว”

(จากปาฐกถาธรรมทางวิทยุกระจายเสียง วันอาทิตย์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗)

อุปมาโทษของกาม

๑

อภฺจิกงฺกฺรูปมา กามา

กามทั้งหลายอุปมาดังท่อนกระดูก

กามทั้งหลายมีรสอร่อยน้อย มีทุกข์มาก เหมือนท่อนกระดูกของคนชาย
เนื้อโคที่ฆ่าแหละเนื้อออกหมดแล้ว เหลือแต่โลहितติดอยู่บ้าง แม้สุนัขจะแทะ
กระดูกนั้นสักปานใด ก็ไม่บรรเทาความหิวความอยากลงได้ ไม่อึดขึ้นมาก็
หลงกลืนน้ำลายของตนเอง ถ้าแทะพลาดไป ก็เจ็บปากถึงเป็นแผล ฟันหักได้
คนเสพกามจึงไม่ต่างอะไรกับสุนัขแทะกระดูก

นี่แหละจึงดูให้เห็นว่า มันเป็นปรมัตถธรรมอย่างไร. เป็นความรู้ชั้นลึกที่จะรู้สึกได้ว่า ความรู้สึกทางเพศนั้นเป็นเพียงความรู้สึกวูบเดียว, ถ้ารู้ช้อยนี้ก็จะได้ไม่หลงใหลในกิจกรรมทางเพศหรือกามารมณ์กันนัก, เมื่อไม่รู้ ความรู้สึกวูบเดียวก็นำไปสู่การกระทำที่เป็นอาชญากรรมได้โดยง่ายและเต็มไปหมด เป็นเรื่องละเอียดในทางใจนิดเดียว แต่มีผลมหาศาลจนถึงกับทำลายบุคคลหรือสังคมได้, และในทางตรงกันข้าม ถ้าควบคุมได้ก็จะเป็นผลมหาศาลในทางฝ่ายดี, โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลานี้เป็นอันตรายสำหรับคนวัยรุ่น, ยุวชนวัยรุ่นของเรากำลังตกเป็นทาสของความรู้สึกเพียงวูบเดียว.

มันเป็นปีศาจในร่างของเทพเจ้า เขาก็หลงใหลมันว่าเป็นเทพเจ้า คำกล่าวว่ามันมีอยู่ว่า กามารมณ์นี้เป็นเทพเจ้าหรือเป็นปีศาจร้าย ขอให้ดูให้รู้จักอย่างแท้จริง, วัยรุ่นมักจะมองเห็นเป็นเทพเจ้า, อย่างที่เขาชอบเรียกกันว่า “กามเทพ” แล้วก็บูชากันอย่างที่สุด.

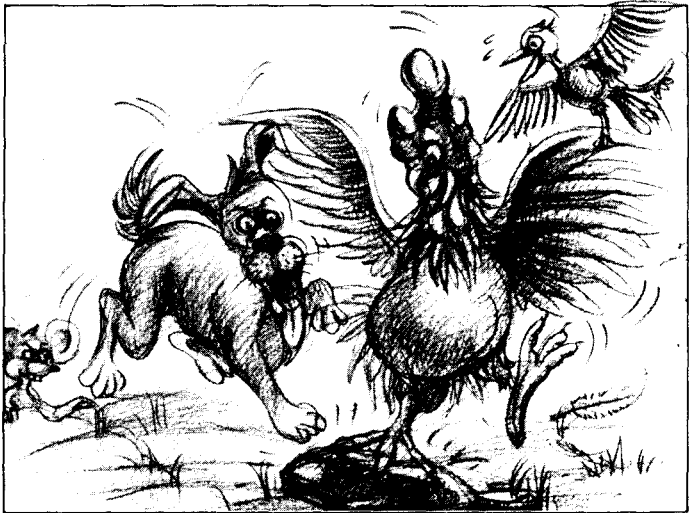
ทีนี้ก็จะได้ดูกันต่อไปว่า ปัญหานี้เกี่ยวกับวัยรุ่นอย่างไร. วัยรุ่นทั้งหลาย ไม่รู้เรื่องกามารมณ์เป็นเพียงความบ้าวูบเดียว ขอภัย ถ้าถ้อยคำมันโสกโดกหยาบคาย ก็มันจำเป็นที่จะต้องบอกกันตรง ๆ อย่างนี้ว่า ความรู้สึกทางกามารมณ์นั้น เป็นความบ้าวูบเดียว, วูบเดียวเมื่อไร วูบเดียวในเมื่อจะหุนหัน

อุปมาโทษของกาม

๒

มงฺสเปสฺสุปมา กามา
กามทั้งหลายมีอุปมาตั้งขึ้นเนื้อ

กามทั้งหลายเป็นที่หวงแหนของสัตว์โลก สัตว์โลกย่อมแย่งชิงกามกัน เหมือนขึ้นเนื้อเป็นที่ยินดีของเหล่าสัตว์มี แรง กา สนัข เป็นต้น สัตว์เหล่านี้ย่อมแย่งทั้งขึ้นเนื้อกัน และถึงกับจิกกัน กัดกัน จนแต่ตัวต้องเกิดทุกข์เวทนานั้น และยังไม่อ้อมหน้าสำราญเลย บางทีถึงกับตายไปก็มี เพียงแค่แย่งกามกัน ดังสัตว์แย่งเนื้อเพียงขึ้นเดียวเท่านั้น

กระทำลงไปด้วยอารมณ์วูบเดียว, แล้วก็วูบเดียวในการที่มันให้ผลครั้งสุดท้าย ก็เป็นความบ้าวูบเดียวอีกนั่นเอง.

มันก่อให้เกิด*อาชญากรรมทางเพศ*อย่างที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์เหลือที่จะกล่าวได้ แล้วยังมีผลซับซ้อนผลข้างเคียงอีกมากมาย เช่น*อาชญากรรมลักขโมย ปล้นจี้*. คนเหล่านั้นทำไปเพื่อซื้อหากามารมณ์ วูบเดียวของความรู้สึกชนิดนี้ เป็นความรู้สึกทางกามารมณ์เป็นมูลเหตุ เป็นอารมณ์หุนหันพลันแล่นที่สุดของวัยรุ่น เสมอเหมือนเป็นความบ้าชนิดหนึ่ง จึงขอใช้คำว่ากามารมณ์เป็นความบ้าวูบเดียว, เป็นอวิชชาของวัยรุ่น มิติมืดปิดบังอย่างไม่มีอะไรเหมือน *สร้างปัญหาให้แม่ในครอบครัว* แก่บิดามารดา, *สร้างปัญหาให้ในโรงเรียน* แก่ครูบาอาจารย์ ในชั้นเรียนก็ยังมีปัญหาชนิดนี้. และ*สร้างปัญหาให้แก่ตัวเอง* คือเรียนอะไรได้ไม่ดีขึ้นต้องคอยจ้องต้องประกอบ*อาชญากรรม*.

ดูเหมือนวัยรุ่นจะถือเป็นสิ่งสูงสุด เป็นสิ่งสูงสุดของวัยรุ่น มีค่าเหนือสิ่งใดสำหรับวัยรุ่น เขาจะขยันก็ขยันไปด้วยกำลังของกามารมณ์ เขาจะเหลวไหลก็เหลวไหลไปเพราะอำนาจของกามารมณ์ ซึ่งเป็นความรู้สึกวูบเดียว. เขาบูชาเหมือนกับบูชาพระเจ้า จนยอมเสียสละอย่างอื่น จะเสียสละแม้บิดามารดา เสียสละการเคารพนับถือในครูบาอาจารย์

อุปมาโทษของกาม

๓

ติณฺฑฎุปมา กามา

กามทั้งหลายมีอุปมาดั่งคบเพลิงหญ้า

เพราะกามทั้งหลายทำให้เกิดความเร่าร้อน เหมือนคบเพลิงหญ้าที่ลุก
โพลงอยู่ เมื่อคนถือทวนลมไป โดยไม่ทิ้งไปเสียโดยเร็ว เปลวไฟก็จะลามไหม้
มือผู้ถือ ไฟก็รมหน้าผู้ถือให้เกิดความทุกข์อย่างแสนสาหัส

กระทั่งเสียสละชีวิตของตนเองอย่างนี้ก็ยังมิ. ไม่เคารพ บิดามารดาครูบาอาจารย์ พระเจ้าพระสงฆ์ ธรรมะหรือศาสนา ก็เพราะเหตุนี้. แม้จะมีการสอนสหศึกษา สอนสรีรศาสตร์ สอนแพทย์ศาสตร์กันอย่างมากมายสักเท่าไร ที่เหลือติด อยู่ในจิตใจของวัยรุ่นนั้น ก็คือเป็นเรื่องกามารมณ์ทั้งนั้น ส่วนเรื่องทางวิชาการนั้นหายไปหมด มันเหลืออยู่แต่ความหมาย หรือความรู้สึกในทางกามารมณ์. ถึงแม้ว่าวัยรุ่นบางคนจะได้รับการอบรมเรื่องนี้บ้าง คือรู้สึกหรือรู้จักได้บ้างว่ามันเป็นความ บ้าวุ่นเดียว, แต่ก็เหลือวิสัยที่เขาจะบังคับจิตใจที่มีความเคยชิน เช่นนั้นได้.

ธรรมเนียมโบราณจึงจัดให้วัยรุ่นทั้งหลายได้เข้ามา อยู่ในขอบเขตของการอบรม เช่นอยู่วัดเป็นต้น. ในอินเดีย ในเรื่องโบราณ เราได้ยินข่าวว่าเขาจัดอาศรมไว้ อาศรมหนึ่ง สำหรับคนวัยรุ่น เข้าไปอยู่ฝึกฝนจิตใจของตนเอง จนกว่า จะพ้นเขต จึงจะออกจากอาศรมนี้ ซึ่งเรียกว่า “*อาศรมพรหมจารี*”. แล้วก็เข้าไปสู่*อาศรมคฤหัสถ์* จึงเป็นฆราวาสที่ดี สามารถ ดำเนินกิจกรรมทางครอบครัวได้ดี.

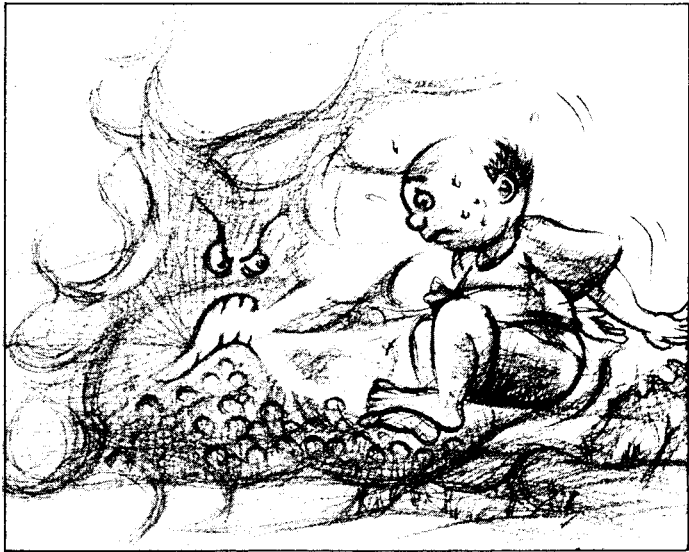
นี่เดี๋ยวนี้เราไม่มีหลักการอย่างนี้ แม้จะอยู่ในโรงเรียน ก็ไม่มีหลักการสอนให้ควบคุมความรู้สึกอันนี้ วัดวาอาราม ซึ่งเคยเป็นที่พักของวัยรุ่น ก็มีได้อบรมความรู้เรื่องนี้ แล้ววัยรุ่น ทั้งหลายก็จะไม่เข้าวัดกันเสียแล้ว การได้รับการอบรมใน

อุปมาโทษของกาม

๔

องฺคารกาสุปฺมา กามา
กามทั้งหลายมีอุปมาดังหลุมถ่านเพลิง

เพราะกามทั้งหลายซ่อนเอาความทุกข์ร้อนไว้ โดยที่เรามองไม่เห็น เหมือนหลุมถ่านเพลิงที่พรางไฟไว้ไม่ให้ปรากฏ แต่เมื่อใครพลัดตกลงไปในหลุมเพลิงนั้น ก็อาจถึงตายได้ คนที่ตกเป็นทาสของกามก็เช่นกัน ย่อมเกิดทุกข์อย่างแสนสาหัส

เรื่องนี้แต่วัยรุ่นจึงไม่มี แล้วก็มาเป็นวัยรุ่นอิสระที่จะไป เป็นทาสของปีศาจร้ายตัวนั้น.

ทีนี้ก็จะดูกันต่อไปอีกว่า *ความรู้สึกอันนี้ไม่ได้ครอบงำ เฉพาะวัยรุ่น แม้ผู้ใหญ่สูงอายุแล้ว ก็ยังมีปัญหาไม่น้อย กว่ากัน* ดังมีข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ในลักษณะที่เห็นว่า มันไม่น่าจะเป็นไปได้เลย *นำอัศจรรย์ว่ามันไม่น่าจะเป็นไปได้เลย* ทำไมมันจึงเกิดการกระทำอย่างนี้ แม้แต่ผู้ใหญ่ที่พ้นวัยรุ่นไปแล้ว ฆ่ากันตายโดยตรงเพราะกามก็มี เพราะปัจจัยของกามก็มี มีผลสืบต่อเช่นความหึงความหวง แล้วก็ฆ่ากันตายอย่างเหมือนกะตบยุงอย่างนี้ก็มี. โลกปัจจุบันก้าวหน้าไปในการผลิต ผลิตปัจจัยแห่งกามารมณ์จนถือเป็นวัฒนธรรม วัฒนธรรมแลกเปลี่ยน เช่นวัฒนธรรมเดินรำบัลเลย์ นั่นก็คิดดูเถิด มันเป็นปัจจัยส่งเสริมความรู้สึกทางกามารมณ์ เป็นเรื่องบ้าวบเดียว เหมือนกะต๋าทางของระบำบัลเลย์ ขอได้พิจารณาดูบ้างเถิด.

สมัยหนึ่งคนโบราณก็เคยโง่ ถึงกับจัดกามารมณ์ไว้เป็นนิพพานชนิดหนึ่งก็มี, ดังปรากฏอยู่ในพระบาลีพรหมชาลสูตรที่มณีกายเป็นต้น เพราะเขาไม่รู้สักอะไรที่ดีไปกว่านั้น สูงไปกว่านั้น เอกามารมณ์เป็นนิพพานกันเสียนาน, จนกว่าจะมาพบว่าสมาธิหรือฌานเป็นนิพพาน, จนกว่าพระพุทธเจ้าจะมาพบว่าความสิ้นกิเลสต่างหากเป็นพระนิพพาน

อุปมาโทษของกาม

๕

สุปินอุปมา กามา
กามทั้งหลายมีอุปมาดังความฝัน

เพราะกามทำให้เกิดความยินดีเพียงประเดี๋ยวเดียว ไม่มีสาระแก่นสาร
อันใด เหมือนบุคคลนอนฝันไปว่า ได้ประสบสิ่งที่ดี ก็เกิดความดีใจ ครั้น
ประเดี๋ยวเดียวก็ตื่นขึ้น ความยินดีนั้นก็หายไปทันที กามจึงมีความยินดีเพียง
ประเดี๋ยวเดียวเหมือนความฝัน

เขาเคยเอากามารมณฺ์เป็นนิพพานในฐานะสิ่งสูงสุด สิ่งที่เราเรียกว่า *สวรรค์* ๗ มีค่าก็เพราะว่าสมบูรณฺ์ด้วยกามารมณฺ์ คนที่อยากไปสวรรค์ก็เพราะได้ยินได้ฟังว่า ในสวรรค์นั้นมีกามารมณฺ์ สมบูรณฺ์เหลือที่จะกล่าว, เขาจึงอยากไปสวรรค์และลงทุนทำบุญเพื่อไปสวรรค์, บางคนหลงว่านิพพานสมบูรณฺ์ด้วยกามารมณฺ์ยิ่งไปกว่าสวรรค์.

อาตมาเคยถามยายแก่ชอบร่ำวงคนหนึ่งว่า *อยากไปนิพพานมั๊ย* แกตอบทันทียืนยันว่าอยากไปนิพพาน, แต่พอบอกว่าในนิพพานไม่มีร่ำวงเหมือนในสวรรค์นะ แกปฏิเสธทันที *ขอคืน ขอคืน ไม่เอา ไม่อยากไปนิพพาน.*

นี่ขอให้คิดดูเถอะว่ามีคนเข้าใจว่าในพระนิพพานนั้นนะ มีกามารมณฺ์ยิ่งกว่าสวรรค์ไปเสียอีก. ขอให้พิจารณาดูว่า ใ้้ความรูสึกบ้้วบเดียวชนิดนี้มันมีอำนาจ มันมีอิทธิพลร้ายแรงเท่าไร.

ทีนี้ก็จะได้ดูกันต่อไปถึงโทษของกามารมณฺ์ ดังที่ท่านได้บันทึกกันไว้ในรูปของพระคัมภีร์หรือนิทานหรืออะไรก็ตาม ทำกันเป็นเรื่องบ้้วบเดียว แล้วก็มิผลร้ายอย่างไร. คือ *บรรพชิตก็สูญเสียพรหมจรรย์เพราะกามารมณฺ์* *ฤาษีทั้งหลายก็สูญเสียตบะเพราะกามารมณฺ์,* *พระราชาก็เคยสูญเสียราชันยะหรือราชสมบัติเพราะกามารมณฺ์,* *เทวดากล้าทำสิ่งสกปรกในเรื่อง*

ที่มีมากมาย แม้จะเป็นนิทานเทพนิยาย มันก็แสดงให้เห็นได้ว่าเป็นสิ่งที่มิได้จริง. เทวดามาทำสกปรกในเมืองมนุษย์ จำแลงกายมา.

คนชราข่มขืนทารกกระทั่งที่เป็นลูกหลานของตนก็มี พ่อแม่ถึงกับสมสู่กับลูกหลานของตนเองก็มี ซึ่งในหน้าหนังสือพิมพ์ก็มีอยู่บ่อย ๆ. พญานาคขึ้นมาจากนครพญานาคมาสมสู่กับงูดิน บนพื้นดินนี้ พญาหงส์ก็หลงไปสมสู่อยู่ในฝูงกา, คนสมสู่กับสัตว์เดรัจฉาน คนซื้อตรงกลายเป็นคนคด เป็นคนอคติ ทำคอร์ปชั่นมีอยู่ทั่วไป, ไม่รู้ว่าจะเอาไปไหนกันหวาดไหว. ครูตั้งช่องโศกณีด้วยนักเรียนของตน ดังที่เป็นข่าวในหนังสือพิมพ์ เมื่อครูเป็นอย่างนี้แล้ว อะไรเล่าที่จะมาหยุดยั้งวัยรุ่นในด้านของกามารมณ์.

เพียงเท่านี้ก็พอแล้วว่า ความเลวร้ายต่ำทรามที่เกิดมาจากกามารมณ์ของบุคคลผู้ไม่มีความรู้เรื่องนี้ ไม่มีสติสัมปชัญญะควบคุมมันนั้นมากมายสักเท่าไร.

ทีนี้ก็จะดูกันต่อไปในข้อที่ว่า **ทำไมฤทธิ์เดชของมันจึงได้มากถึงขนาดนี้.** ข้อนี้มันเป็นความลับสูงสุดของธรรมชาติของธรรมชาติ ตามธรรมชาติ โดยธรรมชาติ. ความลับนั้นคืออะไร คือธรรมชาติมีความลับโดยการไขความรู้สึกทางกามารมณ์ เป็นเครื่องหลอกลวงสัตว์ให้สับสน เป็นคำจ้าง

สัตว์ให้ทำกิจกรรมสืบพันธุ์ โดยค่าจ้างที่สวยงามคือ
กามารมณ์.

การสืบพันธุ์นั้น ใคร ๆ ก็พอจะรู้ได้ด้วยตนเองว่ามัน
ยุ่งยาก มันลำบาก มันเหน็ดเหนื่อย และมันแสนจะสกปรก ก็ไม่
อยากจะทำ, แต่เดี๋ยวนี้ธรรมชาติฉลาดกว่า เหนือกว่า จึงเอา
กามารมณ์มาปะหน้า ปะไว้ข้างหน้าการสืบพันธุ์ ว่า
คนไปหลงในกามารมณ์นั้น ก็ทำไป มีผลเป็นการสืบพันธุ์ ทั้ง
ที่ว่าจะเหน็ดเหนื่อยยุ่งยากลำบากและสกปรกสักเท่าไร ในที่สุด
ธรรมชาติก็ชนะ ชนะสัตว์ทั้งหลายมาจนบัดนี้, สัตว์ไม่รู้สึก
ตัวก็ทำการรับจ้าง รับจ้างธรรมชาติสืบพันธุ์ สัตว์ก็ไม่สูญเสีย
พันธุ์สมตามความต้องการของธรรมชาติ.

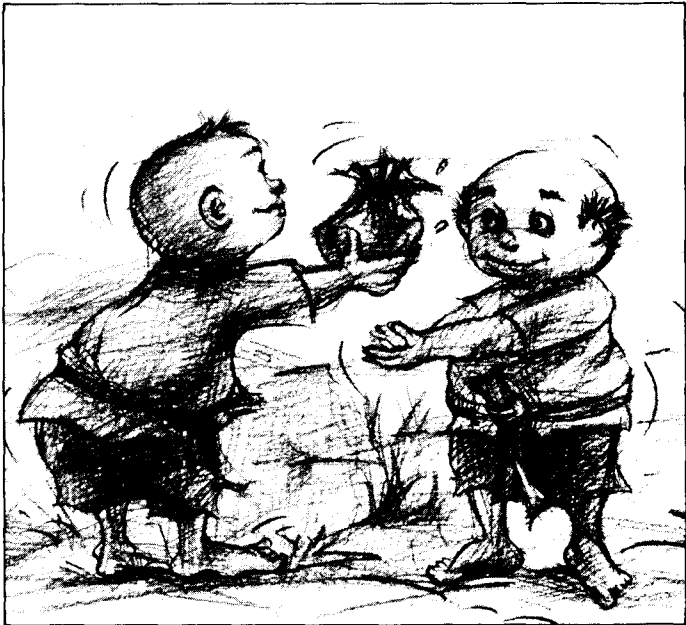
นำหัวที่มารับจ้างเพื่อตัวเอง รับจ้างเพื่อความพ่ายแพ้
ของตัวเอง เป็นการสูญเสียอิสรภาพอย่างยิ่ง ไม่มีการ
สูญเสียอิสรภาพไหน จะเป็นการสูญเสียเท่านี้. แต่สัตว์
ก็สมัครใจที่จะสูญเสียอิสรภาพ บังคับจิตใจไม่ได้ ยอมสูญเสีย
อิสรภาพ ให้กิเลสขึ้นขี่คอ ขึ้นไล่หัวไปประกอบกิจทาง
กามารมณ์. เป็นการยอมรับความทุกข์ทรมานด้วยความ
สมัครใจของสัตว์ทั้งหลาย, และเป็นมาจนกระทั่งทุกวันนี้ เรียกว่า
เป็นระยะเวลาอันยืดยาว และจะเป็นไปอย่างนี้อีกสักเท่าไร
ก็ยังไม่มีการรู้ได้.

อุปมาโทษของกาม

๖

ยาจิกูปมา กามา
กามทั้งหลายมีอุปมาดังของยืม

เพราะกามเกิดความยินดีเพียงชั่วคราวเท่านั้น เหมือนการยืมของเขา
มาใช้ เมื่อใช้เสร็จแล้ว จะต้องส่งคืนเขาไปตามกำหนด

มนุษย์ทั้งหลายทั้งปวงส่วนใหญ่ จึงถูกจัดไว้ในพวก
กามาวจรภูมิ แม้แต่เทวดาบนสวรรค์ ก็ถูกจัดไว้ในพวก
กามาวจรภูมิ คือมีความรู้สึกทางกามารมณ์เป็นที่พอใจ
เป็นสิ่งสูงสุด เป็นสิ่งพึงปรารถนา สัตว์เหล่านั้นทั้งหมด
จะเป็นมนุษย์หรือเป็นเทวดา ก็ถูกจัดไว้ในกามาวจรภูมิ บุษากาม
พูดตรง ๆ ก็ว่าอย่างนั้น.

ดูให้ดี แม้ในโลกปัจจุบันนี้ คนในโลกก็ยังมีกามารมณ์
เป็นสิ่งสูงสุด เป็นจุดหมาย ทำอะไร ๆ ก็เพื่อกามารมณ์
และเพื่อกามารมณ์อันเป็นเกียรติเสียด้วยซ้ำ. เช่นว่าอุตสาห
เล่าเรียนให้มากมาย ทำงานให้มากมาย หาเงินมาให้มากมาย
เพื่อการสมรสอันมีเกียรติสักครั้งหนึ่งเท่านั้น จริงไม่จริงก็ลอง
คิดดู ไม่จริงก็ด่าเอาตมาก็แล้วกัน แต่เอาตมายังยืนยันว่ามัน
ยังมีอยู่อย่างนี้. คือกล่าวได้ว่า คนที่มีกามารมณ์เป็นนิพพาน
นั้น ก็ยังหาดูได้แม้ในบัดนี้ บางทีจะเอาสักเท่าไร ก็ได้ด้วย
ซ้ำไป คือพวกที่ถือว่ากามารมณ์เป็นสิ่งสูงสุดของชีวิต อย่าง
น้อยก็ยังมีความรู้สึกว่า กามารมณ์นี้เป็นเทพเจ้า ไม่ใช่เป็น
ปีศาจอันเลวร้าย.

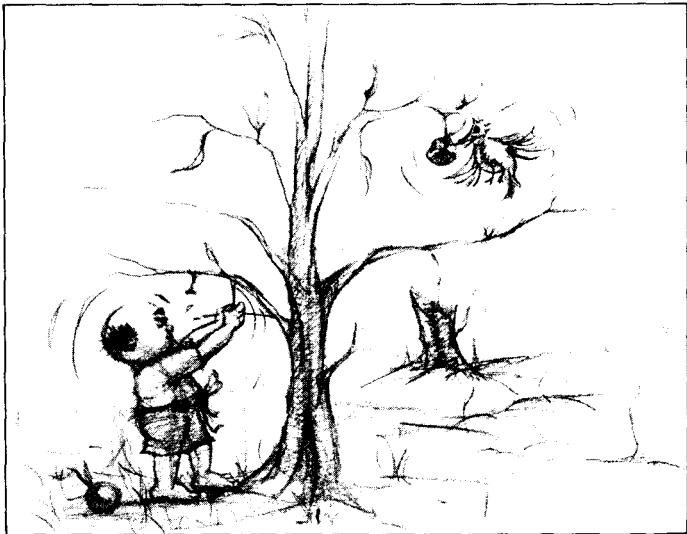
ดูให้ดี ความหมายมีอยู่เป็น ๒ ชั้นว่า กามารมณ์นี้
จะเป็นกามเทพก็ได้ เป็นปีศาจร้ายก็ได้ คือคนที่ไม่รู้จักก็
บูชากันเป็นพระเจ้าชนิดหนึ่งทีเดียว, มีลัทธินิกายที่บูชากามารมณ์

อุปมาโทษของกาม

๗

รุกขผลุปมา กามา
กามทั้งหลายมีอุปมาดังผลไม้

เพราะกามเป็นที่กระหายของสัตว์ เหมือนผลไม้เป็นที่พอใจ เป็นที่
ปรารถนาของคนและสัตว์ เมื่อผลไม้เกิดขึ้น ต้นก็ถูกหัก ถูกปลิด ถูกสอย ถูก
รานกิ่ง ถูกโค่นต้น จนย่อยยับไปเพราะผลไม้นั้น คนเสพกามก็เช่นกัน บาง
คนถึงกับอวัยวะถูกตัด ถูกผ่าให้เกิดทุกข์เวทนาขึ้น

จนถึงกับจัดเป็นศาสนา หรือมีธรรมชาติประเภทหนึ่งเป็นธรรมชาติ
หลอกลวงให้คนบุชากามารมณ์ นี่แหละฤทธิ์เดชของกามารมณ์
มันมีมากถึงขนาดนี้.

ทีนี้จะดูกันต่อไปในแง่ที่ว่า ถ้าเราจะมองกลับกันในอีก
แง่หนึ่ง ก็ยังมีทางที่พอจะมองได้ แต่ก็ยังเป็นความลับ
อย่างยิ่งของธรรมชาติอยู่นั่นเอง. คือความรู้สึกลงทางกามารมณ์นี้
เป็นกำลังผลักดัน หรือที่เรียกว่าโมติฟ (Motive) เป็นกำลัง
มหาศาลที่ทำให้ทำงาน หรืออะไรอย่างแข็งขันในการหา
ทรัพย์ ในการหาเกียรติ คนบุชากามารมณ์ก็หาทรัพย์ หา
เกียรติอย่างถึงตัว เพื่อจะเอาทรัพย์หรือเกียรติ หรืออำนาจนั้น
มาซื้อหาปัจจัยทางกามารมณ์. ถ้าว่าจะเปรียบแล้ว ก็เหมือน
กะว่า สิ่งเลวร้ายนี้มันมีส่วนที่ดีถ้ามองในอีกแง่หนึ่ง คือเป็น
เหตุให้ขยันขันแข็ง.

ดังนั้นเราควรจะเปลี่ยนร้ายให้กลายเป็นดี อย่างที่
เรียกว่า ชับบลิเมท (Sublimate) มันมาร้าย แต่ทำให้กลายเป็นดี
เขาพูดกันว่า ช้างที่ตกมัน อันตรายที่สุด แต่ว่ามันก็มี
แรงมาก เขาก็ใช้ข้างสารตกมันนั้นให้ทำงานได้ มากกว่าข้าง
ธรรมดาตั้งหลายเท่า. นี่แหละมันจะรู้จักกันหรือไม่ จะรู้จักวิธี
กระทำหรือไม่ แต่มันน่าสงสารที่ว่า มันจะมีกำลังมหาศาล

อุปมาโทษของกาม

๘

อติสูนูปมา กามา
กามทั้งหลายมีอุปมาดังเขียง (สับเนื้อ)

เพราะกามเป็นที่รองรับทุกข์ทั้งปวง ทั้งทางกายและทางใจ เหมือนเขียงอันเป็นที่รองรับคมมีดที่สับเนื้อ จนเป็นรอยแผลยับไม่ถ้วน

อย่างไร มันก็ใช้ไปเพื่อซื้อหาปัจจัยแห่งกามารมณ์อีกนั่นเอง ถ้ามันแยกออกจากกันไม่ได้ มันแยกออกจากกันไม่ได้ เพราะหลงในอัสสาทะหรือเสน่ห์ของมันเสียแล้ว.

กามเป็นเหตุให้มีกำลังทำอะไรได้มากมาย กระทั่งมีผู้มองไปว่าอะไร ๆ ก็มีมูลเหตุมาจากความรู้สึกทางเพศหรือทางกาม. อย่างนักจิตวิทยาที่ชื่อชิกมัน ฟรอยด์ ก็เป็นผู้หนึ่งซึ่งมีความคิดอย่างนี้ว่า อะไร ๆ มีมูลเหตุมาจากความรู้สึกทางกาม. ที่เราเห็นอยู่จริง ๆ ความก้าวหน้าทางวัตถุเกิดขึ้นอย่างน่าอัศจรรย์ เป็นที่น่าอัศจรรย์ของโลก มีมูลมาจากกามารมณ์ก็มี แต่อย่าไปออกชื่อเขาเลยว่าใครที่ไหน มันจะเป็นการดูถูกเขา ถ้าหักลบกลบกันดูแล้วมันมีผลเป็นที่น่าสงสาร อย่างถึงกับว่า ใ้หม่นุชยต์ต้องละอายแก่สัตว์เดรัจฉาน ให้สัตว์เดรัจฉาน มันหัวเราะ เพราะว่าคนทำงานเพื่อกามารมณ์มากกว่าสัตว์เดรัจฉาน.

ที่นี้ดูกันต่อไปว่า *โลกในสภาพปัจจุบันนี้กำลังเป็นอย่างไร* ทุกแห่งทุกมุมมีกามารมณ์เป็นนายจ้างทางวิญญาณ มีกามารมณ์เป็นนายเหนือหัวทางวิญญาณของปุถุชนหรือเปล่า คิดดูเถิด. ความวุ่นวายในโลกเกิดมาจากการเป็นทาสของกามารมณ์หรือเปล่า โลกวุ่นวายไปด้วยความขวนขวายหาปัจจัยทางกามารมณ์ อย่างไม่ละอาย สัตว์

อุปมาโทษของกาม

๓

สตติสุรูปมา กามา
กามทั้งหลายมีอุปมาดังหอกและหลาว

เพราะกามทำให้เกิดทุกข์ที่มแทงหัวใจให้เกิดความเจ็บปวดรวดร้าว
มาก เมื่อใครไปพัวพันในกามแล้ว ที่จะไม่เกิดความเจ็บช้ำน้ำใจนั้นเป็นไม่มี
เหมือนหอกหลาวที่เสียดแทงร่างกายให้เกิดทุกข์เวทนาจะนั้น

เตรียมงานหรือเปล่า, เรากำลังลุ่มหลงกันอย่างไร. ชีวิตทั้งหมด มีจุดหมายปลายทางเป็นกามารมณ์สูงสุด โลกปัจจุบัน อยู่ในสภาพอย่างนี้ จริงหรือไม่ ท่านทั้งหลายต้องทราบดีกว่า อาตมา ซึ่งไม่ค่อยจะมีโอกาสไปเกี่ยวข้องกับเขา.

ข้อสุดท้ายที่เราจะต้องดูกันต่อไปก็คือว่า **เราจะจัดการกับสิ่งที่เรียกว่ากามารมณ์นี้ได้อย่างไร** ความบ้าบอเดี๋ยวนี้ เราจะต้องจัดการกับมันอย่างไร จึงจะสมกับความหมายของคำว่า “มนุษย์: มนุษย์ ๆ, มนุษย์แปลว่าสัตว์มีใจสูง ถ้าจมอยู่ในเปือกตม ปลักหนองของกามารมณ์แล้วจะสูงไปได้ได้อย่างไร ใครจะเป็นอย่างพระสิทธัตถะ ผู้บริโศคกามเพื่อรู้จักเอาชนะกาม ใครบ้างที่บริโศคกามเพื่อรู้จักเอาชนะกาม. ขอให้เป็นอย่างนั้นกันเถิดว่า ถ้าจะต้องบริโศคกาม ก็ขอให้บริโศคเพื่อรู้จักวิธีหรือเคล็ดลับในการที่จะเอาชนะกาม, ไม่บริโศคกาม เพื่อสนองกิเลส แต่รู้เรื่องของกิเลสเพื่อฆ่ากิเลส นั่นเสีย.

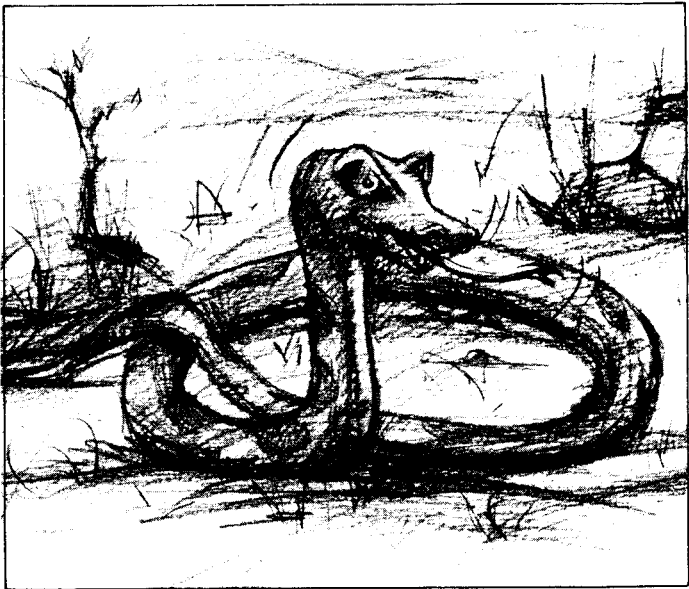
เรารู้เรื่องของโจรก็เพื่อจะฆ่าโจร ไม่ใช่จะไปเป็นโจร เรา รู้เรื่องของกามารมณ์ความบ้าบอเดี๋ยว ก็เพื่อจะทำลายล้าง ฤทธิ์เดชของกามารมณ์นั้นเสีย นี่แหละจึงจะเอาตัวรอดได้. เราจะต้องมีการศึกษา หรือจัดการศึกษาให้วัยรุ่นของเรา หลุดพ้นจากปีศาจร้าย ความบ้าบอเดี๋ยวเหล่านี้เสีย.

อุปมาโทษของกาม

๑๐

สปรปสีรูปมา กามา
กามทั้งหลายมีอุปมาดังห้วงพิษ

เพราะกามประกอบด้วยภัยมาก ต้องมีความหวาดระแวงต่อกันเนื่อง ๆ บางทีอาจถึงตายได้เพราะความหวาดระแวงต่อกัน เหมือนห้วงพิษ เป็นที่หวาดเสียวมาก เพราะอาจทำให้เกิดอันตรายถึงชีวิตได้

อาตมาเห็นว่าการฝึกฝนจิตใจให้มีสติและปัญญาเท่านั้น
ที่จะเอาชนะข้อนี้ได้ แต่ก็ถูกหาว่าเป็นเรื่องล้าสมัยไปเสียแล้ว.

กรรมฐาน หนอ หนอ นั้นแหละจะสามารถเอาชนะ
มารร้ายตัวนี้ได้ แต่คนก็เห็นเป็นเรื่องครีครงมงาย เอาไป
เป็นเรื่องล้อเลียนกันเสียแล้ว. กรรมฐานหนอ ๆ นั้นแหละ
จะเป็นวิธีเปลี่ยนร้ายกลายเป็นดี ที่เรียกว่า ชับบลิเมท.
มันมีอำนาจเท่าไรไม่ยอมให้ใช้ไปในทางเลวร้าย แต่
หมุนมาใช้ในทางที่ดี.

การฝึกฝนกรรมฐานหนอหนอนั้น มีมูลมาจากพระบาลี
อานาปานสติภาวนา มีใจความสั้น ๆ ว่า เราจะต้องมีควม
รู้สึกตัวเสียก่อน แต่ที่จะทำอะไรลงไป เป็นบทเรียนละเอียด
ประณีตสูงสุด เพื่อฝึกให้รู้สึกตัวเสียก่อนว่า จะทำอะไรลงไป
ในอิริยาบถใด. เช่นจะเดิน ก็รู้สึกตัวตั้งแต่ว่ายกเท้า รู้สึกตัวว่า
ยื่นเท้าไป รู้สึกตัวว่าหย่อนเท้าลง ถีบลิบละเอียดอย่างนี้ จนกระทั่ง
เป็นนิสัยว่ารู้สึกตัวเสียก่อน แต่จะเคลื่อนไหวทางกาย ทาง
วาจา หรือทางใจ ไม่เคลื่อนไหวอะไรไปโดยปราศจากความ
รู้สึก แม้แต่จะนั่ง จะนอน จะยืน หรือจะกินอาหาร จะถ่าย
อุจจาระ จะถ่ายปัสสาวะ จะล้างจาน จะถูบ้าน จะถูเรือน
ก็ฝึกฝนทำความรู้สึกในสิ่งนั้นว่าเป็นอย่างไรเสียก่อน. แล้วก็
บอกตัวเองว่าเช่นนั้นหนอ เช่นว่ายกเท้าขึ้นมาแล้วหนอ เสือกเท้า

ไปแล้วหนอ วางเท้าแล้วหนอ ทำความรู้สึกในสิ่งนั้นชัดเจน
แล้วก็บอกตัวเองว่ามันเป็นอย่างนั้นเท่านั้นหนอ.

แต่มักจะหนอกันผิด ๆ คือเน้นความหมายให้เป็นตัวเป็นคน
ในการกระทำนั้น นั่นหนอที่ผิด ๆ ไอ้หนอที่ถูกต้องนั้น
คือบอกให้รู้สึกตัวเสียว่า มันจะทำอย่างนั้น แล้วการกระทำ
นั้นเป็นเพียงการเคลื่อนไหวตามธรรมชาติ ไม่ใช่ของตัวกู
ไม่ใช่ตัวกูกระทำ ไม่ใช่กระทำเป็นของตัวกู หนออย่างนี้
จึงจะถูกต้อง มีฉะนั้นไอ้หนอ ๆ นั้นแหละ มันจะเน้นให้หนัก
เข้าเป็น “ตัวกูของกู” ผู้กระทำอย่างนั้นอย่างนี้ มันก็ได้เปรียบ
แก่กิเลส กระทำไปตามอำนาจของกิเลส.

หวังว่าเราจะได้มีการฝึกฝนหลักพระศาสนา ในหัวข้อ
ที่ว่า ฝึกให้รู้สึกตัวเสียก่อนแต่จะเคลื่อนไหวอิริยาบถใด ๆ .
ถ้าทำได้อย่างนี้ ความคิดวุ่นเดียวก็เกิดขึ้นไม่ได้ หรือทำหน้าที่
ของมันไม่ได้ มันจะมีความรู้สึกสัมผัสบัญญัติสมบูรณ์
ตั้งแต่เมื่อจะทำ กำลังทำ และทำเสร็จแล้ว ก็จะไม่หลุดภัย
จากโทษร้ายของกามารมณ์ ซึ่งเป็นเพียงความบ้าวุ่นเดียว.

หวังว่าท่านทั้งหลาย จะได้สนใจในการที่จะฝึกฝนลูกหลาน
ศิษย์หา หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ให้รู้จักควบคุมหรือต่อต้าน
อำนาจของความบ้าวุ่นเดียวกัน แล้วมีความผาสุก
เจริญงอกงามตามทางธรรม ในของพระศาสนาอยู่ทุกทิศา
ราตรีกาล เทอญ.

รสของกามารมณ์ทุกรูปแบบเป็นเรื่อง “บัวบเดียว”
แต่มนุษย์และเทวดาก็หลงบูชา ถึงกับยกให้เป็นเรื่องกามเทพ
เสมือนหนึ่งเป็นพระเจ้าองค์ใดองค์หนึ่งเอาเสียทีเดียว
แต่สัตว์เดรัจฉานหาเป็นเช่นนั้นไม่
จงคิดดูให้ดีเถิด

พุทธทาสภิกขุ